

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

V. évfolyam.

Csongrád, 1907. június 2.

22. szám.

Indítvány.

A legszebb, a legnemesebb érzése a kebelnek, ha saját lelki öntudatában találja meg erkölcsi elismerését, elégtételét azért, hogy a köznek, a társadalomnak, polgártársainak hasznára cselekedett. Ezen érzelmenek intenzitását csak fokozhatja ama körülmény, ha embertársainak hála, elismerő nyilatkozata és szeretete nyilvánul tettei után.

Sajnos, de való tény, hogy a közügy érdekében fáradozni a leghaládatlanabb munka, mert az emberi természetben rejlő önzés, hiúság, kapzsiság csakhamar lerántja az egyént az előretolt magaslatról, nem is kell ehhez semmi más, mint — érdek.

A közéleti szereplésnek pedig leggyorsabban forgó malma az érdek, mely megőrül tisztességet, becsületet egyaránt, különösen akkor, ha a jellemzilárság alapja ingékony talaj. Ennek pedig hőmérője a kor.

A hajdani Róma is elérte az erkölcsi magaslattal, kiváló emberei szoborban örökítették meg, de az idők változatosságával sok minden rabigába görnyedt. Mikor aztán új társadalmi szellem, az erkölcsi tartalom súlyával kerekedett felül: félreálltak a koncelesők, a csinált nagyságok egymás után tüntek le a szereplés színpadáról és elfoglalta helyüket a közélet széles téerein a becsületesen gondolkozók serege és munkálkodásukkal maradandó emléket alkottak maguknak és a jövőnek.

Szűkebb hazánk, Csongrád is csak a legutóbbi időket tekintve, mozgalmas, változatos életet élt át, melynek azonban ha jövőjét tekintjük, egyáltalán nem mondhatjuk valami rózsaszínűnek. Seholy egy kimagasló vezérfonal, melynek útját követve, a tervszerű munkálkodás tényezőit fedezhetnők fel. E nélkül pedig tovább szunnyadni fog minden. Egyéni érdekeket, sokszor a közügy rovására, ki lehet elégiteni nélküle, de a közélet ezerszeres baja orvosolhatni nem fog soha.

A népek sorsukat maguk intézik. Ha nem lidércfény után futnak, de számolnak a korrallal, melyben élnek és a helyzettel, mely elősegíti vagy hátráltatja a törekvéseket, akkor nemcsak túrheto, hanem meglegedett állapotot teremthetnek maguknak.

Csongrád lakosságának helyzete pedig már régen túrheto, éppen csak hogy vannak, léteznek. A kivándorlók számának szaporításához Csongrád is tetemesen hozzájárul. Évenként egyre mennek, mennek — új hont keresni túl a tengeren.

Régen elérkezett már az idő, hogy Csongrád értelmisége újból tömörüljön, maga köré gyűjtse a polgárságnak ama színe-javát, mely mindenkor a haladás zászlaja alá sorakozott.

Kell kialakulnia egy becsületesen gondolkozó és cselekvő tábornak, mely semmiféle politikai pártnak uszályhordozója nem leszen, hanem egyedül és kizárólag a város összlakosságának érdekeit istápolja. Miért is első sorban tartani kellene egy szűkebbkörű értekezletet, melyen a módosítók beszéltetnének meg s megállapodások jönnének létre a jövőben való mihez tartás végett.

És csak azután egészítené ki ez az igazán kisded, de lelkes csapat magát több taggal, melyben az előjáróság vezetői is, nem mint vezetők, de mint tanácsadó tagok helyet foglalnának.

Az akció megindítását a községi képviselő testület ama tagjai kezdeményezhetnék, kik nem lekötözöttjei senkinek, kik munkálkodásuk jutalmát lelkük jóléso érzésében lelik meg és nem kaphatók nép ámitásra soha.

Az így megalakuló párt, mely kizárólag a község anyagi és szellemi előbbrevitelén fáradozna, már a legközelebbi községi képviselő testületi tagok választásánál arra törekednék, hogy a képviselő testületbe csak oly tagok kerüljenek be, akik hivi az eszmének, munkálkodni szeretnek és tudnak. Így aztán eléretnék az, hogy a községi képviselő testület képe olyképen formálódna, mely többséghez jutva, Csongrádot az eddig nem ismert anyagi és szellemi nivóra emelné.

A létező közéleti abnormitások részletezése most felesleges, a jövő irányának megállapítása pedig a tömörültek kötelessége.

Mindenesetre szükség volna egy helyi organumra a sajtóban, mely a megállapodásokat nyilvánosságra hozná, a tárgyilagos kritikának helyet nyújtana, a személyeskedéseket elkerülné, de a társadalmi ferdeségeket letördelni igyekezne és a kapaszkodókat, a minden tartalom nélküli individuumokat visszalökné oda, ahova valók: a semmibe.

Szerény indítványom magva: alakuljon egy párt, melynek munkálkodásából fakadjon ki csirája Csongrád város anyagi és szellemi boldogulásának. Nagyjérdemű közönség, Csongrád igentisztelt polgársága! Kérem indítványomnak elfogadását.

— Még egyszer a ker. fogyasztási szövetkezetéről. E lapok mult vasárnapi számában a ker. fogyasztási szövetkezetéről megjelent köz-

lemény, úgy látszik, eljutott arra az illetékes helyre, amelyre szánva volt és ott figyelemben is részesült. A kereszteni fogyasztási szövetkezet meghatalmazottai ugyanis május 27-en újra fölvtették a központtal, Budapesten, az egyezkedés fonatát, mely ezuttal az ohajtott eredményre is vezetett. A létre jött egyezmény szerint a központ az összes aruraktart atadta a csongrádi szövetkezetnek nyolcvanezer koronáért, készpénzfizetés mellett. E készpénz fizetés, a központnál elhelyezett váltók bevonásával június 20-án veszi kezdetét és szeptemberben ér véget. Viszont a csongrádi szövetkezet a központ fenmaradt követeléseiből elvállalt 30 ezer koronát olyképpen, hogy ezen összeget az 1911. évtől kezdődőleg kamat nélkül törleszti a rendelkezésére álló tiszta jövedelem húsz százalékaival. Ha nem lenne tiszta jövedelem, vagy ha akár a központ, akár a csongrádi szövetkezet időközben fölszámolna, ez a kötelezettség megszűnik. A csongrádi szövetkezet ezzel visszanyerte önrendelkezési jogát. Megmarad ugyan a központ kötelekében, de árúit, amennyiben a központ árúit nem bizonyulnának versenyképeseknek, joga lesz más forrásokból is beszerezni. Ezen egyezés alapján a csongrádi szövetkezet most már elkészíti a mult évre vonatkozó mérlegét és a közgyűlést még június 20-ika előtt megtartja. Ezek után remélhető, hogy részint az igazgatóság újjászervezése, részint az alapszabályok módosítása, részint a forgalom emelésére s a közönség partolásának felköltésére irányuló hasznos intézkedések által megtalálja a szövetkezet a biztos felvirágzás alapját.

Tisztázzuk az eszméket.

A Csongrádi Lap mult vasárnapi számában dr. Hollósy István „Egyesült erővel” cím alatt megjelent cikkéhez oly megjegyzéseket fűz a szerkesztőség, melyek bírálatra szorulnak. Értem a radikális szabadelvűséget, melynek semmi hasznát sem látta és a jövőben is bajosan fogja látni az emberi társadalom.

Mi is az a szabadelvűség?

Üres szólalom tartalom nélkül, mely mást mond és mást cselekszik.

Vegyük csak városunkat. Miből állott itt a szabadelvűség.

A népakarat elnyomásából és azoknak halálra való üldözéséből, kik szószólói mertek lenni az elnyomott népakaratnak. Csongrádmegyében több mint százhusz szereplő polgárt és családot tettek tönkre, juttattak koldusbotra és kergettek halálba a szabadelvűség miatt, hogy hatalomban maradhassanak azok, kik a szabadelvűség cégére alatt a maguk zsebében szolgálták és a Csongrádi Lap bizonyára tudja,

A n. érdemű hölgyközönség szives figyelmébe!

Schweiger Nővérek

Első női divatárúháza
Kiskunfélegyháza
— Gahonapiac-ter. —

Kapható dús választékban: női és gyermek kalapok, fejkötők, gyászkalapokból állandóan nagy raktár, bármilyen kalapok gyárilag legdivatosabban alakítottak. Valamint dús választékban kaphatók: legjobb gyártmányú nap- és esernyők, glassé és selyem keztyűk, legjobb szabású fűzők és ruhadizsek.

hogyan ebben a gyűlöletes harcban minő lealázott szerep jutott a csongrádi értelmiségnek.

A csongrádi múút, a hajóhid és a Szentháromság téren levő ártézi kút a legkésebben szóló alkotásai a csongrádi szabadelvűségnek és reményem, hogy hogy nem feledte még el a Csongrádi Lap, hogy miibe kerültek ezek Csongrád város közönségének.

Az idő azonban, éppen nem válogatós eszközei dacára, megőrlötte és összerombolta a csongrádi szabadelvűséget éppen úgy, mint ahogy lejárt és tönkre tette országsherte e szabadelvűségnek zászlóját és azoknak adott igazat, kik a népakarat mellett szállottak síkra. A népakarat ott kopogtat már az országgyűlés kapuján, azért ezek láttára nincs is józangondolkodású hazafi, aki higgyen a szabadelvűség csábos jelszavában.

E bukás ellen a radikális jelző sem használ, mert hiszen a radikálizmus, vagy nevezzük igaz nevén: a szociáldemokrácia, mint a szabadelvűség szülötte, épp oly tartalom nélküli jelszó, mint a szülő anyja, a szabadelvűség. Hisz tisztán láthatja mindenki, hogy a szociáldemokrácia csak köpönyeg a munkásérdek kivívására, a valódi cél pedig az, hogy a „vezérférjak“ kényelmesen élhessenek a munkástagok verejtékes filléreiből. Ezért kell szidni a kapitalizmust, vagyis a tőkepenzeseket, a gazdákat, papokat és munkaadókat, mert ezek visszhangra találnak a gondolkodni nem tudó tömegek lelkében és ezen jelszavak alatt szerepelhetnek e néptömegek előtt olyan egyének, kik képesség és rátermettség hiányában más téren nem tudnak érvényesülni.

És mi az eredménye e radikális jelzővel megspékelt szabadelvűségnek?

A végnélküli bérharcok, a sztrájkok és az ezek nyomában kullogó drágaság, melyek napnál világosabban tanúsítják, hogy a radikális szabadelvűség épp úgy nem képes a társadalom megbolygatott egyensúlyát helyreállítani, mint a szimpla szabadelvűség; mert mit használ a tömegeknek a bérharcok által kicsikart munkabér emelése, ha a lakbéremelés és a túrhetetlen drágaság ezt nyomon követik s a fölemelt munkabért azon módon megemésztik.

Világos tehát, hogy a lelkek megzavart egyensúlyát sem szimpla szabadelvűséggel, sem radikálizmussal nem lehet helyreállítani; hanem ahhoz az egyenlőségnek igazi biztosítéka, az Istenben való hit és keresztény emberszeretet kívántatik, hogy mindnyájan közös atyánkat lássuk Istenben és testvéreinket embertársainkban, *akár gazdagok, akár szegények és akármi vallású és nemzetiségűek legyenek.*

Kérdem tehát: *bűn-e az erre vezető utat simítani? Ami szétválaszt, megszüntetni és helyette az összekötő kapcsokat keresni?* Tekintse csak a Csongrádi Lap, hová juttatta a szabadelvűség a csongrádi értelmiséget? Széthullott, mint az oldott kéve és anynyira nem képes a vezető szerepet, melyre

hivatva volna, betölteni, hogy pangásban, vérszegénységben szenved egész közéletünk, elzúllanak és tönkremennek társas intézményeink s maholnap még elnököt is kötéllal kell fogni számukra.

Jól és helyesen van-e ez így? Avagy nem kell-e, fátvált borítva a multakra, pártkülönbőség nélkül egyesülniök társadalmunk számot tevő elemeinek, hogy megrekedt társadalmi ügyeinket a kátyúból kiemeljük?

Jó lesz, ha elmélkedik erről egy kevéssé a Csongrádi Lap, de akkor ne piszkálja a hegedő sebeket és ne akarja a szálkát addig a mások szeméből kiszedni, amíg előbb a gerendát a saját szeméből ki nem veti.

Kántorválasztás előtt.

Régen huzódó ügy közeledik megoldás felé. Betöltésre kerül ugyanis legközelebb a helybeli rom. kath. kántori állomás. Nem lesz tehát ez ügyvel kapcsolatban a közönség tájékoztató-sára egy-két észrevételt megtenni.

Alig van az országban még egy másik olyan város, melyben annyira szervezetlen volna a romai kath. egyház állapota mint Csongrádon, ahol úgyszólván egyedül a lelkes képviseli az egyházat. A kegyúr mindössze föntartja a plebáni templomot, paplakot és mellékhelyiségeit. A város közönsége a belvárosi templomot, kántor és harangozó lakot; de egyik sem folyik be az egyházközigazgatási ügyek vezetésébe. Mindössze annyi jog illeti meg a közgyűlést, hogy üresedés esetén betölti a kántori állomást, az előjáróság pedig hozzájárul az egyházi választásához.

Ezen viszonyok azonban nem lesznek sokáig föntarthatók; mert a népesség szaporodása folytán, nem is nagy időn belül, bekövetkezik annak szüksége, hogy a mostani plebánia mellé még két újabb plebánia létesítsék Csongrádon, egyik a belvárosi templom mellett, a másik pedig valahol azon a téren, mely most a fürdő-sor és a piroskaváros, dőmeváros és a keresztény gózzmalom közt elterül.

E kérdés megoldása nem is kerül majd oly nagy nehézségbe, mint az gondolni lehetne.

Csak szervezni kell városunkban a kath. hitközséget, vagyis egyháztanácsot alakítani, a Károlyi családtól a kegyúri jogokat átvenni megfelelő ráfizetés mellett és a többi megye a maga útján, mint a karikacsapás.

Akkor majd nem áll be többé az a visszás helyzet, ami most évek sorára elodázta a kántor választást, hogy egyesek családi érdekből minden követ megmozgattak és minden eszközt megkísérlettek, csak hogy a közgyűlés nem kath. tagjainak is szavazati jogot biztosítsanak a bekövetkező kántorválasztáson.

A dolog természetében fekszik, hogy közmelegnyugvásra ebbeli céljukat el nem érték; de ebből okulva gondoskodni kell a jövőre, hogy hasonló viszás helyzetet még csak megkísérteni se lehessen, mert bármily fontos is valamely családi érdek, azt lelkiismeretes képviselő a közérdeknek elébe nem teheti, mivel a közbizalom a képviselőket nem azért küldi a közgyűlésbe, hogy ott családi vagy magán érdekeket szolgáljanak; hanem azért, hogy támogassák és örködjenek a közérdek fölött. Már pedig az igen nagy érdeke városunk kath. közönségének, hogy ne lebegjen tovább feje fölött ez a tizenhárom év óta tartó ideiglenes állapot, hanem legyen rendes, városunknak is diszére szolgáló képzett kántora ezen, Kecskemét után legnépesebb, alföldi, magyar egyháznak.

Még ugyan nincs kihirdetve a pályázat, de a kath. képviselők puhítására már is megeredt a korteskedés. Jámor fiúk léptek atyjukért sorompóba s bizalmas levelekkel halmozták el

a „tekintetes“ községi képviselő urakat, kikről pedig annak előtte talán azt sem igen tudták, vannak-e a világon?

Hát jó, eszközölje és keresse mindenki a maga boldogulását úgy, ahogy tudja. Közérdek szempontjából azonban meg lehet, sőt meg is kell követelni, hogy tisztességes eszközökkel dolgozzék. Aki pedig e kötelességről megfeledkezik, kizárassék a pályázatból.

Pályázó bizonyára lesz elég. Igen helyesen cselekedné azonban a lelkes úr, ha a pályázat napja előtt a templomban nem engedné futtatni a pályázókat; mert arra nincs szükség, hogy heteken és hónapokon keresztül izgalomban tartsák az ajtatoskodó közönséget és kilincseljenek a képviselők ajtáin, kik anélkül is bizonyára meg tudják ítélni, hogy kit tartsanak méltónak a diszes és jövedelmes állás elnyerésére.

Ami pedig magát a választást illeti, azon fordul meg a kérdés eldöntése, hogy könyörületességet akarnak gyakorolni a kántorválasztó képviselők, — vagy kántort választani? mert annyi bizonyos, hogy a családi érdek és a közérdek közt kell választaniok. De akármit dől is el a kérdés, kívánatos, sőt szükséges, hogy a döntés ne halasztassék sokáig; hanem elintéztessék olyképpen, hogy az ujonnan választott kántor, bárki legyen is az, őszí alá idején bemunkáltathassa a javadalmazásához tartozó földeket.

A szerződésben azonban nemcsak a szokásos illetményeket lesz szükséges szabályozni, hanem azt is világos és érhető szavakkal kell beletenni, hogyha új plebániák kerekítettnek ki a mostani plebánia területéből, az azokhoz csatolandó területről az új kántor minden kárpót-lás nélkül lemondani tartozik. **Községi képviselő.**

Vármegyei közgyűlés.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 27-én d. e. 10 órakor rendes közgyűlést tartotta.

A bizottsági tagok bár szép számmal gyűltek össze, mégis észrevehető volt a nyári hangulat, mely csak egyes tárgyaknál szűnt meg s csapott át az érdeklődés terére.

Az első tárgy a vármegye alispánjának évnegyedes jelentése volt, amit rendes szokás szerint a bizottság tudomásul vett.

Minket csongrádiakat a tárgysorozat szerint az 5-ik pont alatt tárgyalta Mátéffy Kálmán-féle ügy érdekel elsősorban. Mindenki jól emlékezik még Mátéffy csongrádi politikai szereplésére és így nem esoda, ha a mostani időben éppen a csongrádiak közül kerül egy megbántott ellenfele, aki mindenben igyekszik helyzetét megnegézíteni.

Ludrovai Tóth István amikor megfelebbezte Mátéffy nyugdíjaztatását és a felebbezés értelmében a fegyelmi eljárás lett ellene elrendelve, csak igen csekély részben adta vissza azokat a szűrésokat, amikkel Mátéffy Kálmán Ludrovai Tóth Istvánt bosszantotta. (Egyéb eredménye nem volt.)

Most is, hogy a belügyminiszter Mátéffy Kálmán ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot s hivatalból való egyidejű felfüggesztése mellett elrendelő bizottsági határozatot helybenhagyta, az állandó választmány azon javaslata ellen, hogy a fegyelmi eljárás idejére a felfüggesztés adassék meg, Ludrovai Tóth István szólalt fel, s azt természetesen sokallotta.

Hába, mint már többször megjirtuk, Csongrád vármegye bizottsági tagjai, még mindig a régi rendszer utóhatásai alatt állanak. Nemzeties érzés nem tapasztalható, lanyhán folyik minden és ami a legfeltűnőbb, indítványozhat bárki, bármily üdvös, erős nemzeties dolgot, a bizottsági tagok hidegen viselkednek s mindig a hatalom, s az állandó választmány javaslatait fogadják el csekély kivétellel, minden esetben.

Igy járt Ludrovai Tóth István is, de ez még hagyján, mert sokkal ideálisabb és nemzetiesebb ügyeknél is ezt tapasztalhattuk.

Szem, szem, szem a legdrágább kincs, melynek hibája nincs!

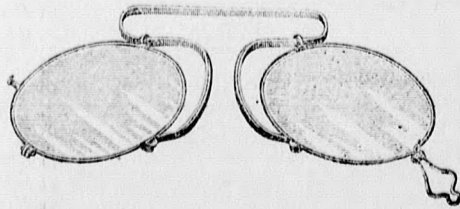
De ha gyenge a szeme, úgy forduljon bizalommal

Dévai Sándor

órák, ékszerész és látszerészhez

CSONGRÁD, Boér-féle ház.

hol mindennemű kristályüvegek, úgy rövid, mint távollátóknak, orvosi rendelés szerint is készíttetnek.

Ajánlja dűsan felszerelt rakatart, mindennemű zseb-, inga-, fali- és ébresztő órákból, továbbá arany, ezüst ékszerreit, u. m. fűlcevalók, arany-, ezüst-lancokat gyári arakon.

Nagy raktár látszerék, hőmérők, china ezüst dísz tárgyak és tajtek pipákból.

A 15-ik pont alatt Eder János önálló indítványa, a kötelező ingyenes állami népoktatás törvénybe iktatása tárgyalatott.

Eder János indítványát erős negyvennyolcas beszéd kíséretében okadatolta meg s akik hallották, álmélkodva vehették tudomásul, hogy a szocialista külső máz alatt 48-as érzés is lakozhat.

Beszédében erős érvül a nemzetiségi tanítók kifogásolható működését támadta, akik szerinte a nemzetiségi eszmék csiráját a gyermekekben is elhelyezik, hogy később mindannyi nemzetiségi agitátor legyen és hazáját, a magyar hazát semmibe se vegye.

Beszédét a magyar nemesség támadásával fejezte be.

Cicatricis Lajos alispán védelmébe veszi a magyar nemességet s vissza utasítja a támadást, mert mint mondta, a történelem tanúsága szerint egyetlen egy nemzet sem dicsekedhet oly nemességgel, mint a magyar volt, akik ha kellett, nemcsak vagyont, hanem életüket is áldozták hazájukért. Indítványozza az állandó választmány határozata értelmében a napirendre terést.

L. Tóth István az indítvány védelmére kel, s elfogadásra ajánlja.

A közgyűlés az állandó választmány javaslata szerint napirendre tért.

Tasnády Imre főszolgabíró kérelme 6 hónapi szabadságidő engedélyezése iránt, a 47-ik pont alatt tárgyalatott.

L. Tóth István a 6 hónapot sokalja és elégnek gondol 3 hónapot, amelynek leteltével ha Tasnády Imre még mindig beteg lesz, újabb 3 hónapot kérhet. Felszólalásával csak a csongrádi állapotokat kívánja ismertetni, mert bár őtet is felkérték egy küldöttség vezetésére a főispánhoz, amely kérte volna közbelépésre, hogy a csongrádi szolgabíróság a felhalmozódott ügyeket gyorsabban intézze; nem tartotta helyesnek, hanem jobbnak látja itt a nyílt színen megszólítani. Neki is van két ügye a szolgabírósnál, amely egy esztendő óta folyik és még ma sincs bennük határozat. Ezek alapján kéri a főispánt, hogy Tasnády Imre főszolgabíró helyettesítéséről gondoskodjék, mert ma már annyira felhalmozódnak az ügydarabok holmi idegen ember sajtópereskedései folytán, hogy a legjobb akarat mellett sem lehet, tekintve a kevés hivatalnokot, idejében feldolgozni.

A közgyűlés Tasnády Imrénél 3 hónapi szabadságidőt adott és a főispán ígéretet tett, hogy rövid idő alatt a helyettesítésről gondoskodni fog.

A felelőzések között érdekesebbek voltak a következők:

A szegedi m. kir. folyammérnöki hivatal és L. Tóth István felelőzése Csongrád község képviselő testületének 65 kgy. sz. alatt hozott határozata ellen.

Nem is olyan régen volt még, amikor Söhlya Gyula a községi közgyűlésen bámulatának adott kifejezést a fölött, hogy L. Tóth István az államtól egy jogos tulajdonát képező földterületet, mely a város nevének szerepel, újra megvett.

Söhlya bámulatának kifejezést azon szavakkal adott akkor, hogy „mióta Árpád apánk bejött, ilyen földfoglalást nem látott”. Erre a felütő bámulatára a választ, mint már régebben is jeleztük, ez alkalommal kapta meg.

Csodálatos, hogy Söhlya Gyula jobbnak látta a látóhatárról e tárgy tárgyalása alatt elütni. Pedig őszintén mondhatjuk, nem történt semmi különös, csak L. Tóth István tárgyilagosan ismertette az ügyet, minnek következtében a községi közgyűlés határozatát a megyegyűlés megsemmisítette és újabb határozatra utasította azért, mert a határozatban az áll, hogy „csak abban az esetben adja át a község a kérdéses földterületet, ha az állam azt árverésen adja el”.

L. Tóth István tehát az érdemtelen támadásért teljes elégtételt nyert.

Nem hagyta jóvá a megyegyűlés azt a községi közgyűlési határozatot sem, amelyben a város védelmére szolgáló kőrgát a Csongrád-sövényházi armentesítő társulatnak adassék át felmagasítás terhe alatt.

Jóvá hagyta azonban L. Tóth István felszólalása következtében Szabados József álláspontját, a 48 kgy. határozat értelmében R. Papp Gedeon felelőzése ellenében, mely szerint még most nincs szükség Csongrádon aszfaltjárdára.

Egy pár apróbb ügy kivételével Csongrád várost érdeklő több tárgy nem volt.

HIREK.

— **Ürnapja.** A szokásos ünnepélyességgel tartotta meg a katolikus egyház az Oltáriszentesség szerzésének ünnepét. Dacára a szelesidőnek, a hívek nagyszámmal vettek részt a körmeneten. A szent beszédet Huszár Károly s. lelkész tartotta. A messze elhangzó szép beszédet áhitattal hallgatták végig az ünneplő hívek.

— **Koronázási jubileum.** F. hó 8-án 9 órakor nagytemplomunkban hálaadó isteni tisztelet fog tartatni a királyért és hazánk jólétéért.

— **Új hitoktatók.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter beleegyezését adta, hogy a csongrádi állami iskoláknál két hitoktató alkalmazassék 2000—2000 korona évi fizetéssel.

— **Fogadott ünnep.** F. hó 7-én pénteken Jézus Szent szívének ünnepe lesz, mely városunkban kötelező ünnepként tartatik. 10 órakor szentbeszéd, körmenet és szentmise.

— **Közgyűlés.** Csongrád község képviselő testülete folyó hó 3-án, holnap délelőtt 9 órakor, a község háza tanácstermében rendes közgyűlést tart.

— **Korai vizsgák.** Rendes körülmények között június közepén szokták megtartani az évszázó vizsgákat a belterületi iskolákban. Az idén azonban eltértek a rendes szokástól, amennyiben már a múlt hét folyamán javában folytak a vizsgák. Sok gyermek ugyanis a nyakán dagasztatot kapott, s ezért a városi főorvos az iskolák bezárását rendelte el, nehogy komolyabb veszedelem származzék belőle. Szerény nézetünk szerint, ha ragályos ez a betegség, az iskolák bezárása nem fogja megakadályozni a betegség tovább terjedését, mert az iskolából otthon maradtak a beteg gyermekek, így a többiek nem érintkeztek vele, míg most, tekintve a jó időt, s azt, hogy ez a betegség nem köti a gyermeket ágyhoz, az utcán mindig érintkezhetnek egymással. Különben a korai vizsga nem kis hátránnyal van a gyermekek előrehaladására, mert tekintve, hogy az egész évben tanultakat meg nem ismételték, azt elfejtik s a jövő évi tanulást kezhetik az ismétlésen.

— **Tanulmányi kirándulás.** Mult hétfőn a polgári fiúiskola növendékei, ismereteik gyarapítása végett tanáraik vezetés alatt Szegedre rándultak. Megnézték a nevezetesebb épületeket, többek között az új zsidó templomot, a dohánygyárat és paprika gyárat is. A kirándulás szerencsésen végződött.

— **Református isteni tisztelet.** Ma vasárnap délelőtt 11 órakor a polgári leányiskola rajztermében református isteni tisztelet tartatik.

— **Kivételes állapot a munkásszerződés megkötésére.** A földművelésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg engedélyt adott arra, hogy Csongrád vármegye területén az 1907. évben a gazdasági munkásszerződéseknek az előjárás előtt való megkötése mellőztessék s a két példányban írásba foglalt szerződések, aláírás után, csakis láttamozás végett mutattassanak be a községi előjárásnak.

— **Társulati közgyűlés.** A Csongrád-sövényházi armentesítő és belvízszabályozó társulat f. hó 17-én délelőtt 11 órakor, a község háza tanácstermében közgyűlést tart.

— **Tejhamisítás.** Csikós Mihályné a mult keddi hetipiacon, csikós jóvedelmét szaporítsa, felvizelt tejet árusított. A hatóság a tejet megsemmisítette, ő pedig följelentette a szolgabírósnál tejhamisításért. Érdemes volna az ilyen egyéneket még azzal is büntetni, hogy minden ilyen rajtakapás esetén az ítélet közhirdetés útján hoznák a nyilvánosság tudomására, úgy talán jobban őrizkednének az élelmiszerek hamisításától.

— **Vonatmizériák.** Sokat megénekeltük már vicinalisunkat. Most újra a nevettségességig bosszantó dolog történt mult vasárnap, a reggeli 4 óras vonattal, amely éppen akkor a vásárosokat is szállította Felegyházára. Mikor már Szentesről kiindult, figyelmeztette a gépész az állomásfőnököt, hogy a gép használhatatlan, de a főnök ezt figyelembe se vette. Így aztán megtörtént az a nevetleges eset, hogy a gépész a vonat mellett gyalogolt, hogy a mozdonyt biztatgassa a harmatos sínekre szórt homokkal. Nagy nehezen aztán beérkeztek Csongrádra. Itt valant igazított rajta a gépész, újra megindult a vonat a vásárra menőkkel megrakva. De már

Felegyházán innen mintegy 3 és fél kilométerre teljesen fölmondta a szolgálatot s úgy kellett a vásárosoknak gyalog bemenni Felegyházára, míg a többi utasok várták, hogy valaki megjelenjék. Kilenc óra felé aztán küldtek egy segédgépet, amely behúzza Felegyházára a megcsökönösödött vonatot. Természetesen a továbbutazók lekésték a többi vonatokat. Így, dacára hogy 4 személyvonatközlekedésünk van naponta, oda jutunk, hogy már napokkal előbb el kell indulni, ha idejében akarjuk utazásunk célját elérni.

— **Esküvők.** Fekete Farkas gazdálkodó mult hó 28-án tartotta esküvőjét Bodi Vicuskával, Bodi György gazdálkodó kedves leányával. — Tábit Jenő csanyteleki fiatal iparos pedig f. hó 10-én esküszik örök hűséget Parócai Rozikának.

— **Megbokrosodott lovak.** Mult hó 25-én Tóth Pál tömörkényi lakos Csongrádra jött kocsival bevásárlás végett. Míg ő egyik főteri üzletben járt, lovait őrizetlenül hagyta az utcán. A lovak valamitől megijedtek, s felszaladtak a gyalogjáróra. Ott szaladtak volna végig, ha Mernyó Mátyás meg nem fogja a lovakat. Különös szerencse, hogy azon a helyen, ahol a lovak felszaladtak a gyalogjáróra, abban az időben senki sem járt, míg előtte és utána tele volt a járda apró ovodás gyermekekkel. Most már harmadszor fogott meg így Mernyó Mátyás elszaladt lovakat, amiért bizony érdemes volna egy kis jutalomban részesíteni.

— **Magyar népdalok.** Deák Tamás, a helybeli egyik zenekar igen tehetséges karmestere, két eredeti és igen szépen hangzó magyar népdalt szerzett. A dalok most jelentek meg és akik hallották, igen dicséretileg nyilatkoztak róla. A zenemű ára 1 korona 50 fillér és kiadónvatalunkban is kapható.

— **Gondatlanság.** Az elmúlt kedden éjjel nagy vihar vonult keresztül városunkon, amely a hajóhidat teljesen széthordta. Egyrésze a Körös torokban akadt meg egy uszályhajóban, másik része a vashidnál, egy harmadik részét pedig a réháznál fogták el. Kíváncsiak vagyunk, hogy kit terhel ezert a felülőség. Kinek a hanyagságból történhetett az meg, hogy ezt a közvagyon, mely az adófizető polgárok zsebéből elég tekintélyes összeget vett ki és vesz ki évente, egy éjjeli vihar úgy széthordhatta, hogy egyrésze teljesen használhatatlanná vált. Maga a hid fölhozatala bele fog kerülni 4—5 száz K.-ba, amihez még hozzá jön a horribilis javítási költség s tekintve, hogy a kijávitás igénybe vesz legalább 6—8 hetet, kiszámíthatatlan nagy az a kár, amit a nagyréti birtokosok szenvednek az által, hogy a legnagyobb munkaidőben órák hosszáig kell várakozniok, míg a Tiszán átjuthatnak.

— **Tűz.** Berkes Mihály kettőshalmi tanyáján tegnap délután 1 órakor kigyúladt a rakomány és elégett. A kár mintegy 3000 korona. Biztosítva nem volt.

— **Szerencsétlen vadászás.** Életével fizette meg Sebők István vadászszenvedélyét. A 15 éves fiú mult hó 30-án Forgó László 14 éves és Gulyás János 15 éves társaival a vidéren vadászott sárgarigóra. Sebők vadászat közben a felhúzott fegyvert átadta Forgónak, aki nem tudta, hogy az fel van húzva. A fegyver elsült és az elől haladó Sebőköt oly szerencsétlenül érte, hogy az rövid szenvedés után meghalt. Holttestét mult hó 31-én boncolták föl.

— **Nincs téglá.** A legutóbbi nagymérvű építkezések folytán az itteni gőztéglagyár készlete annyira elfogyott, hogy egyáltalán nem lehet téglát kapni. Miután a gyár nem győzi a fogyasztást kielégíteni, a tulajdonos elhatározta, hogy a gyárat kibővíti és új gépeket fog felállítani. Hiába, ha lassan is, csak fejlődünk.

A Fonciere Pesti Biztosító Intézet kerületi főügynökségét Csongrádon Lévai Gyula gabonakereskedő úrnál helyezte el, hol tűz, jég, élet, baleset biztosítások felvételnek.

Eladó gyepszéna.

Bozó Mihálynak tanyaföldjén több vonatkozó gyepszénája van eladó. Megtekintetni a helyszínen.

NYILTTÉR.

E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Béke a csongrádi izraelita hitközség Szent Együletében.

Folyó év elején történt, hogy a Szent Egylet (Chevra Kadisa) elnöke, Szendrői László emlékkönyveket készíttetett a saját jászántából, melyben az első lapon az ő arcképe van nyomtatva, a további lapokon pedig az ő saját és a Rosenberg Ede toasztjai vannak. Mikor azonban a számla kifizetésére került a sor, a busás számlát sokallotta a saját zsebéből fizetni, hanem a Szent Egylet pénztárából akarta azt kiutalványoztatni. A lelkiismeretes választmányi tagok azonban, tudatában annak, hogy a Szent Egylet pénze sokkal nemesebb célra való, minthogy abból bárki emlékkönyveket készíttessen, nem szavazta meg a számla kifizetését.

Szendrői László ezért leköszönt az elnökségről, sőt mikor egyesek csaknem erőszakoskodtak, leköszönt az egész előjáróság és a választmányi tagok is.

Következett tehát az új előjáróság megválasztása, melynél olyan nagy volt az érdeklődés és az új előjáróság iránt a bizalom, hogy 90 szavazó közül csak 26-an adták le szavazatukat, s azok közül is többen kényszerből.

Megvan tehát a béke és öröm, mert 1—2 kivétellel fejbőlönt Balintok lettek megválasztva s most már lehet a Szent Egylet pénztét tetszés szerint elkölteni.

Schvartz Izidor.

Kiadók és taptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

A szegedi m. kir. Pénzügyigazgatóságtól.

23408. III. 1907.

Hirdetmény.

a fegyveradóra vonatkozó bejelentések tárgyában.

Fegyveradót fizet mindenki a birtokában levő, vadászatra használható löfegyverek után, úgyszintén azon fegyverek után, melyek családtagjai, cselédjei birtokában vagy használatában vannak.

Mindenki köteles a birtokában levő s vadászatra használható fegyvereket számszerint az 1907. évi június hóban a községi előjáróságnál (Bozóky számtisztárnál) bejelenteni.

A bejelentés előszóval is történhet.

Aki évközben lép adóköteles fegyver birtokába, tartozik ezt a fegyverét birtokba vételtől számított 8 nap alatt bejelenteni.

A községi közegek által a fegyveradóról készített kivétési listástromok a községhezánál 8 napi közzemlére kitétetnek, hogy azokat mindenki megtekinthesse, netáni felszólamlását beadhassa, esetleg a másokat illető adókövetésekre vagy esetleg fegyverrelitkolásokra nevé észrevételeit megtehesse.

A vadászati jegy iránt bejelentések szintén 1907. évi június havában nyújtandók be az adóköteles illetékes járási főszolgabíróknál.

Szegeden, 1907. évi május hó 6-án.

Ternovszky sk.

Hirdetmény.

Felhívom az adófizető közönséget, hogy mindazok, kik a második negyedévi állami, községi, útdó, ármentesítő társulati tartozásukat még nem fizették meg, valamint azokat, akik ezen adóemékből a múlt évről hátralékban maradtak, mindezen hátralékkukat 8 nap alatt a községi pénztárba annál inkább fizessék be, mert ellenük a végrehajtási eljárás fog alkalmaztatni.

Csongrádon, 1907. május 27.

Kovács, jegyző.

TAKÁCS-féle GYOMORSÓ

egyedül biztos hatású szer makacs gyomorbajoknál, ára 3 korona. — Nagy jövedelem marad a gazda kezében, ha apró szárnyasai elhullását megakadályozza, ezt csak a

BAROMFI-TINKTURA

használatával ér el, ára 90 fillér. — Kik sömörbajban szenvednek, azok használják a

folyékony ecetszappant

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben. Ára 1 korona 20 fillér.

Takács István „Mátyás Király” gyógytár

CINKOTA (Budapest mellett).

Eladó tanyaföld.

Bozó Mihálynak a kettőshalmi dűlőben levő 83 hold tanyaföldje akár egytagban, akár parcellázás útján a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett természettel együtt elköltözés miatt eladó. Értekezhetni bármikor a helyszínen.

Kinek van eladó részvénye?

Keresztény gőzmalmi részvényt, korlátlan mennyiségben, névértéken felül vesz Kuklics János Zsinór-utca 12. sz. a.

Aki Budapestre jön, ide megy!

ÁMOR NAGY-KÁVÉHÁZ
(ezelőtt Belicay)

Budapest, Nagymező-utca 7. sz.

Tulajdonos: Kancler Gyula.

Naponta **TOLL ÁRPÁD** és **TOLL KÁROLY** teljes zenekara hangversenyez.

Minden idegen nézze meg!

Budapest látványossága!

Gyönyörű látványosság!

Csongrád-sövényházi ármentesítő és helvizszabályozó társulat.

104|1907. szám.

Hirdetmény.

A Csongrád-sövényházi ármentesítő és helvizszabályozó társulat f. évi június hó 17-én délelőtt 11 órakor Csongrádon a községváza tanácstermében

közgyűlést

tart, melyre az érdekelt artéri birtokosok ezenel meghivatnak.

Tárgyak:

1. Elnök, alelnök és 10 választmányi tag választása.

2. Számvizsgáló bizottság alakítása.

3. Tiszavölgyi társulat közgyűléseire társulati képviselő küldése.

Csongrád, 1907. év május 31-én.

Gróf Degenfeld Lajos

társulati elnök.

Kivonat az alapszabályokból.

A közgyűlésen a felsíki és mély artéribe eső területek teherviselési kulesához (1:4) arányosított minden 100 artéri beeshold tulajdonosa, vagy meghatalmazottja egy szavazattal bír; a 100 beesholdnál többet képviselő artéri birtokosok vagy teljhatalmú megbízottjaik pedig annyi szavazattal bírnak, ahány 100 beesholdas részletnek tulajdonosai.

A 100 arányosított beesholdnál kevesebbet képviselő birtokosok pedig csoportba állanak és megbízottjaik által a közgyűlésen annyi szavazattal bírnak, ahány 100 beesholdat artéri birtokuk összelete képvisel.

Azon esetre pedig, ha 100 arányosított beesholdnál kevesebbet képviselő birtokosok önként nem csoportosulnának, a községi előjáróság által fenti módon képviselhetnek.

A társulat összes szavazatának felénél több szavazatot egy érdekelt birtokos nem gyakorolhat.

A közgyűlésre való megbízás vagy meghatalmazás teljhatalmúlag s irásban állítandó ki s a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek kézbesítendő és visszavonásig érvényes. Az aláírás valódisága két tanú aláírásával igazolandó.

Egy jó karban levő

4 lóerejű gőzcséplőgép

ELADÓ

DR. FEKETE PÁL járásbírói jegyzőnél Kiskunfélegyházán.

A szépség egyik főkelléke a szép arc bőr!

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A MARGIT-CRÉME rendkívül finom, kellemes sikkosságú, felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.

Leglényegesebb előnye, hogy **higanyt, ólmot** nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fillér, Margit-puder 1 korona 20 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Arcviz 1 korona.

Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában.

Készíti: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész ARADON.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

A Földes-féle MARGIT-CRÉME kapható Csongrádon: Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos gyógyszerészeknél.

Hamisítványoktól óvakodjunk!

Utazatoktól óvakodjunk!

Kiadó lakás kerestetik, mely két szoba, egy konyha és mellék-helyiségből áll s lehetőleg közel van a piac-térhez. Cim a kiadóhivatalban.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
ezalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.